

THREE POINTS SHOOTER

Eluna Cepeda

Taong 2003 nang nanalo akong best three points shooter sa isang all women's basketball game noong elementary. Laking tuwa ko ng naungusan ko ang pinaka-heartthrob noon sa aming school na si Jolo. Nauna siya ng isang taon sa akin sa aming paaralan kaya noon ay graduating na siya. Doon ako unang nakadama ng pagiging insecure. Maputi, malinis at mayaman itong si Jolo. Samantalang ako ay dugyot, simple at medyo hindi kaaya-aya ang itsura, in short - pangit. Inaasar pa ako ng mga graduating students noon na "bunot". Ang gupit kasi sa akin noon ay parang bunot, hati sa gitna pero bitin ang bagsak at di pa abot ng tenga. Malaking pagmamalaki ko noong nanalo ako kalaban siya dahil bukod sa graduating siya noon, ay naging winning shot yung three points na tinira ko ng pagkakataon iyon.

Maraming estudyante ang tuwang-tuwa noon. Maging ang mga madre sa aming paaralan na halos isumpa kami dahil sa aming pananamit, pagkilos at pananalita ay tuwang-tuwa at tumatalon-talon pa sa bawat pag-iskor ng bawat team. Ang coach ng bawat team ay parehong lalaki. Pareho rin silang nagtuturo ng "Christian Living" na subject. Sila yung mga nanghuhuli ng magkarelayon sa aming paaralan. Mayroon pa ngang pagkakataon noong high school ay pinagkamalan nilang magkarelayon ang magkapatid dahil lamang hindi sila magkamukha at magka-apelyido pero dahil laging magkasama ay pinatawag sa opisina ng principal at pinagkamalang mag-on

Noong high school ay nahati na ang atensyon ko. Ninais kong magsulat ng mga tula at kanta. Hindi na ang pagba-basketball ang priority ko. Dumami rin ang nararamdaman kong sakit. Naoperahan pa ako sa batok dahil sa isang cyst. Dito ako nagsimulang hindi maging aktibo sa sports o pagbabasketball. Kaya kapag intrams ay madalas ay nababangko na ako sa basketball games. Ang huling malinaw na alaala ko ay nung second year ako sa high school at naging champion kami sa cheering. At malaki ang ambag ko roon dahil isa ako sa mga gumawa ng lyrics ng mga cheer namin. Sa basketball naman ay may dalawa kaming panalo.

Yun na ata ang huling pagiging aktibo ko sa paglalaro ng basketball. Third year high school ay inoperahan na ako sa batok. Hindi ko maalala kung nakalaro ba ako noon at ang mga jersey ko noon ay di ko na matandaan ang itsura. Malabo ang memorya noong third year intramurals sa akin. Ang alam ko ay naging huli kami sa standings ng mga tournaments pati na rin sa cheerdancing.

Noong fourth year ay mas nag-focus naman ako sa pagsulat ng kanta. Maraming song writing contest noon sa bawat okasyon o programa sa aming paaralan. Meron pa ring pagkakataon na makasali sa intrams noon. At dahil graduating kami, gusto namin mag-champion. Pero nung una pa lamang ay alam na namin ang kakayahan namin. Sinubukan pa rin ng teammates ko ang manalo. Binangko nila ko dahil hindi naman talaga ako kondisyon at magaling. Ang batch namin ay meron lang dalawang member ng varsity at ang mga kalaban namin ay puro varsity members na ng school. Kapag senior ka, ang inaasahan sa iyo ay ikaw ang pinakamagaling ngunit sa pagkakataong iyon ay tanggap na namin na matatalo talaga ang batch namin sa basketball.

Maganda pa rin naman ang ending ng last intramurals namin dahil nagtagumpay pa rin naman kami sa larangan ng cheerdancing. Nanalo ulit kami ng championship. Ang mga cheers rin noon

ay karamihang isinulat ko. Hindi man nanalo sa basketball, panalo pa rin ang puso ko dahil bilang seniors ay nakakuha kami ng championship. At isa ako sa mga naging instrumento para makuha ito.

Pinangarap ko makapasok sa UAAP school para makapaglaro sa UAAP women's basketball team kahit di naman ako naging varsity sa amin sa elementary at high school. Sabi ko baka okay lang umasa, malaking tulong ang scholarship at allowance. Para sa akin bagong subok ito, bagong pagkakataon. Hindi ito ako binigyang pagkakataon ng pamilya ko at di man lang nakapag-entrance exam o try out sa mga UAAP schools. Napunta ulit ako sa isang private school na pinamamahalaan ng mga madre. Ito ay dating exclusive school para sa mga babae pero noon nag-enroll ako ay pangalawang taon na ng pagiging co-ed nito, kaya kaunti lamang ang lalaki sa aking kurso na Mass Communications.

Pinili ko ang Mass Communications dahil ito ang kurso ng ate ko. Ngunit di ko akalain na mas magugustuhan ko ito kesa sa una kong balak na kursong Music at Political Science. Noong college napabilang ako sa Mass Communications basketball team. Ang mahirap naman dito ay ang training, dahil co-ed. Kaagaw namin ng mga teammates ko sa court, ang mga lalaki na nagtratrainng din. May schedule naman ngunit madalas ay pinapaboran ang mga kalalakihan. Minsan ay hindi rin kami makasingit dahil kaunti lang kami naglalaro at sila ay limahan, sampu, kumbaga ay kumpleto para sa isang maghaponng laro.

Hanggang sa nagre-rent na kami ng basketball court sa mga kalapit na barangay. Minsan ay sumisingit kami sa practice ng mga cheerdancers. Ganoon rin ang eksena. Hirap pa rin sumingit kapag may mga lalaking naglalaro. Noong isang pagkakataon ay natamaan pa ako ng bola. Sa inis ko ay hindi ko binalik agad ang bola. Nag-dribble ako palapit sa three point area. Tinira ko ito. Hindi ko naman gusto na pumasok rin ang bola pero talagang gusto ko lang magpakita na marunong din ako maglaro. Sakto at na-shoot rin naman siya. Tumingin lang sa akin ang mga lalaki at tumalikod naman na ako sa kanila.

Sa basketball ay nakilala ko ang naging bestfriend ko nung college na si Elai halos parehas kami ng posisyon sa laro. Kaya't lagi kami nagkakasundo sa mga plays na tinuturo ng coach. Hanggang sa namili si coach ng mga representative para sa basketball two-ball game challenge at three-points challenge. Una akong pinili sa three-points challenge. Makakalaban ko ang mga representative ng ibang courses. HRM at Nursing ang pinakamalakas na kalaban. Nag-practice ako nang maraming beses. Mismong sa araw kung kailan gaganapin ang event ay nag-rent pa ako ng court. Pero ilang oras bago ang event ay napalitan na pala ako ni Elai. Hindi ko alam kung ano ang nangyari at nailipat ako sa two-ball challenge. Natalo si Elai. Nung kami na ang isasalang. Tumira lang kami sa lahat ng posisyon ng kakampi kong kasama ko sa challenge. Sa post, free throw, three points at sa ibang area. Nung natapos namin ay pumwesto na ko sa three points area. Doon ay pinapasahan lang ako ng kakampi ko tuwing nakakashoot siya sa post. Salitan ang nangyari. Pareho naming nashooshoot ang mga bola. Doon ay nanalo kami. Nagkatampuhan kami nang matagal ni Elai pero dagdag na rin ng ibang mga bagay na pinagdadaan ng estudyante sa kolehiyo. Noong nanalo kami ay gusto ko sanang ipakita sa coach ko na mali ang ginawa niya at mali ang biglaan pagpalit sa akin.

Noong seniors na kami, may kasama na kami sa training na mga sophomores at juniors na ang kurso rin ay Mass Communications. May pagkakataon na naging competitive ako kahit sa practice game lang sa isang sophomore dahil nanonood doon ang crush namin. Kapag tumitira siya sa kabilang court dapat ako rin. Kapag naagawan ko siya ay naagawan niya rin ako. Napansin ni coach na hindi na namin pinapasahan ang aming mga kakampi dahil pareho kaming point guard na dapat nagpapadaloy ng play sa basketball. Mistulang kami lang ang magkalaban sa practice game na yon. Tinigil ni coach ang game at sabi niya, sa susunod bawal magdala ng babae sa practice. Ang coach din namin noon ay isang butch lesbian. Alam na alam niya ang mga pakiramdam namin noon. Gusto namin maimpress ang crush namin, walang papatalo.

Meron isang taon na inalis ang basketball dahil nagrekrut daw ito ng mga tomboy. Hindi ko na maalala ang detalye ngunit ang kinalungkot ko ay hindi nila tinigil ang volleyball ng mga lalaki. Parang hindi pantay ang trato sa amin sa larangan ng sports. May tiwala pa sila sa mga lalaki kaysa sa amin. Wala rin naman dapat pagkakaiba dahil pareho lang namin gustong malaro ang gusto naming sports.

Siguro kaya noong senior year namin ay wala na rin akong pakialam kung ako ay ibangko. Sa practice game lang ako laging bibo. Kapag laro kasi ay di na ko masyadong pinapasok. Naiintindihan ko rin naman ito dahil mas maraming magaling at dahil nga nagiging sakitin uli ako. Unti-unti akong nawalan ng gana sa basketball. May pagkakataon pa ngang during suicides or pagtakbo mula sa dulo ng court, hanggang sa gitna, pabalik uli sa dulo, ay nagsuka ako dahil galing ako sa inuman noon. Nag-focus na rin ako sa pagsusulat ng kanta at naging mulat rin sa paggawa ng pelikula. Naging direktor din ako ng aming theatre play. Kaya may mga bagong pangarap na naman akong nabuo. Naging taga-cheer na lang ako ng mga kaibigan sa loob ng court habang naglalaro ng basketball.

Pagkatapos ng college ay nagtrabaho ako bilang production assistant sa pelikula at sa mga avps. Nawala na sa isip ko ang basketball. Nawala na sa isip ko ang paglalaro. Lagi lang ako nanonood ng mga liga sa barangay, pero puro lalaki ang manlalaro. Nanonood rin ako ng PBA at ng NBA. Tinanggap ko na sa sarili na magiging fan na lang ako ng paborito kong sport. Umattend ako ng filmmaking workshop sa Mowelfund Film Institute, iskolar ako ng Quezon City. Doon ay natuto ako ng pagsusulat, production management, video editing, directing at iba pa. Nagfocus ako sa pangarap na maging filmmaker.

Ilang taon din ang nagdaan nang naimbitahan ako ng dating kong schoolmate para sa isang women's basketball league. Proyekto ito ng kanilang barangay at parang import ang dating ko dahil hindi naman kami pareho ng barangay ngunit magkalapit ang aming bahay. Magkapitbahay ang aming barangay kung tutuusin. Nagulat ako dito dahil parang bata pa ko nang nakanood ako ng women's basketball sa aming barangay. Ito yung mga barkada ng ate ko na lesbians rin. Bumalik muli ang kagustuhan maglaro. Ngunit di rin naman talaga ako nakakalaro dahil sakitin na nga ako, hingalin, at hindi kondisyon para sa isang larong pisikal at takbuhan tulad ng basketball.

Sa mga pamilyar na mukha sa larong ito ay nagkaroon uli ng bagong pagkakaibigan. Ang dating magkakalaban sa school ay magkakampi na ngayon. Nang kami ay nagkakwentuhan, nalaman ko na yun bestfriend ko nung college na si Elai ay naging coach na. Nagkaroon kami ng pagkakataon na mag-usap uli kaya't sumasali ako kapag training nila. Tumutulong din ako maghanap ng basketball court para sa kanila. Kapareho pa rin ng dati na pahirapan ang schedule. At minsan ay wala pang respeto ang mga lalaki sa oras at talagang pag nakita nilang onti pa lang kami kahit oras na namin ay hindi nila ibibigay ang buong court sa amin.

Taong 2016, nagpakitang gilas ang national team ng women's basketball sa Pilipinas. Ang Perlas Pilipinas ay nanalong champion sa South East Asian Basketball championship. Natalo nila ang mga bansang Vietnam, Thailand, Laos at Malaysia. Sa wakas ay maraming nakapansin ng talento ng mga kababaihan sa basketball. Nagkaroon ng maraming women's basketball league na puwedeng panoorin nationwide at hindi na lamang sa mga tournament sa school o sa mga liga sa barangay. Magandang balita para sa mga kababaihang manlalaro dahil napapansin na sila dito sa ating bayan.

Taong 2020 ay nagkaroon ng WNBL, ngayon ay tinatawag itong Pia Cayetano WNBL. Parami nang parami ang suporta sa mga manlalaro nating kababaihan sa basketball pero sa totoo ay kulang pa rin ito. Ang daming kuwento sa akin ng mga kaibigan kong nagpursige para maging professional basketball player. Pero alam nilang maliit ang tsansa nila makapasok sa mga ganitong liga lalo na't panahon ngayon ng pandemya. At walang kasiguraduhan kung ilang seasons tatagal ang mga ganitong liga. Lalo na at puro lock in ang mga liga ngayon mapa-volleyball man o basketball. Hindi rin kalakihan ang sahod at umaasa lang ang mga liga sa sponsors nila. Suwerte na kung may kasamang libreng sapatos ang team. Suwerte na rin kung may libreng hotel o bahay kung saan sila puwede mag-check in o mga court kung saan sila puwedeng mag-training. Napakahirap iraos ng professional women's basketball dito sa bansa natin.

Ngayong taon, ay patuloy kong sinusulat ang dream project ko na tungkol sa mga women's basketball team. High school musical ang tema, ang kaibahan lang ay puro babae ang manlalaro ng basketball. Dito ay sama-sama kong ibubuhos ang talento ko sa musika, sa paggawa ng pelikula at pagsusulat sa kuwento ng aking karanasan sa basketball. Ito ay kuwento ng mga pagkakaibigang nabuo at naturingang pamilyang dahil sa basketball.

Hindi man natupad ang pangarap bilang basketball player, tutuparin ito sa ibang midyum. Magiging boses ako ng mga pangarap ng mga women's basketball players na walang pagkakataon maikuwento ang kanilang karanasan. At sa pagkuwento ay alam kong magiging mulat ang karamihan sa aming kahilingan ng pantay-pantay na pagtingin sa larong basketball, lalaki man ang manlalaro o babae dahil ang pagiging atleta ay wala sa kasarian.